

PROPUNERE

privind înființarea programului de studii de masterat

GUVERNANȚĂ ORGANIZAȚIONALĂ ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR

INTRODUCERE

Departamentul de Finanțe din cadrul Facultății de Economie și de Administrare a Afacerilor organizează activități didactice și de cercetare pentru *programul de studii de licență Finanțe și Bănci, cu predare în limbile română și engleză*, respectiv *programele de studii masterale cu predare în limba română Finanțe și strategii financiare ale companiilor, Fiscalitate și Consultanță Fiscală, Piețe Financiare, Bănci și Asigurări și programul de studii masterale cu predare în limba engleză International Corporate Finance*, mai mult de o treime a cadrelor didactice titulare ale Departamentului de Finanțe desfășurând activități specifice în cadrul **școlii doctorale în domeniul Finanțe**.

Programele de studii orientate pe probleme prioritare specifice finanțelor firmei, finanțelor publice, economiei monetare, pieței de capital și pieței asigurărilor răspund creșterii nevoii de specialiști financiari extrem de calificați la nivelul economiei naționale, care în baza diplomelor recunoscute se pot angaja și în afara granițelor țării.

Fiind aliniate la principiile și abordările ce guvernează sistemul educațional european, programele de studii în domeniul finanțe oferite studenților atrag, alături de studenți români, și studenți străini. Acestea răspund direct nevoii în continuă creștere de profesioniști, manifestată de cei mai importanți angajatori aflați în expansiune precum instituțiile financiare, de credit, de asigurări, de administrare a investițiilor, de intermediere financiară, de consultanță și administrațiile publice, dar și de firmele naționale și transnaționale din toate sectoarele de activitate ale economiei.

Departamentul de Finanțe cooperează cu parteneri economici recunoscuți precum SIF Banat Crișana, Bursa Monetar Financiară și de Mărfuri din Sibiu, instituții de credit, societăți de asigurări, societăți de servicii de investiții financiare, societăți de consultanță, asociații profesionale, administrații publice, dar și companii din toate sectoarele de activitate ale economiei.

Apreciem însă că paradigma educațională din învățământul superior trebuie actualizată și completată cu tehnici și metode care să construiască o ofertă educațională mai realistă, pragmatică și responsabilă, în acest context Departamentul de Finanțe propunând o **nouă oportunitate de realizare a misiunii** Facultății de Economie și de Administrare a Afacerilor, și anume înființarea programului de studii de masterat **GUVERNANȚĂ ORGANIZAȚIONALĂ ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR**.

**FUNDAMENTAREA NECESITĂȚII ORGANIZĂRII
PROGRAMULUI DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER
GUVERNANȚĂ ORGANIZAȚIONALĂ ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR**

Considerăm că *programul de studii de master Guvernare organizațională și managementul riscurilor* propus se constituie ca o direcție nouă, o reunire a unor discipline și practici care conturează o specialitate cu mare impact profesional, aparținând domeniului finanțelor. Tema principală a liniei de studii este de control intern, administrarea riscurilor și guvernare, aceasta fiind susținută de demersurile specifice analizei și diagnosticului din domeniul finanțelor, care vizează cunoașterea modificărilor intervenite în economia României.

Colaborarea cu o organizații profesionale de prestigiu, precum și adaptabilitatea la realitățile lumii contemporane sunt doar câteva dintre elementele care certifică faptul că Departamentul de Finanțe va putea oferi un sistem integrat de instrumente și cunoștințe capabil să asigure succesul absolvenților programului educațional propus în lumea contemporană, aflată într-un proces de transformare profundă.

Astfel, prin structura planului de învățământ pe care îl propunem, *programul de studii de master Guvernare organizațională și managementul riscurilor* poate asigura formarea unor specialiști care prin implicarea lor profesională pot rezolva probleme concrete legate de nevoile prezente și viitoare ale comunității românești și europene, urmărind în același timp o compatibilizare în plan internațional. Acest program masteral este structurat pe cerințele actuale de dezvoltare profesională continuă pentru persoanele care lucrează de puțin timp în

unul din domeniile controlului intern (audit, managementul riscurilor, guvernanța, fraudea, conformitate). De asemenea, este util, benefic și oportun pentru persoanele care doresc să înceapă o carieră în domeniul controlului intern sau care doresc să aprofundeze noțiuni și concepte deja însușite.

În realizarea misiunii *programului de studii de master Guvernanță organizațională și managementul riscurilor*, accentul cade pe latura practică, prin rezolvarea de studii de caz și spețe concrete, dar și pe interactivitatea profesori – cursanți, rezultatele obținute în urma acestei colaborări fiind superioare datorită efectului de sinergie.

În cadrul Facultății de Economie și de Administrare a Afacerilor, programul de studii de master *Guvernanță organizațională și managementul riscurilor* poate asigura o armonioasă unificare a cunoștințelor teoretice cu abilitățile practice, potrivit cerințelor deontologiei din domeniile specifice controlului intern. Programul educațional propus se dorește conceput pe o durată de 2 ani și construit prin combinarea optimă a unor discipline provenind din domeniul finanțelor publice, dar și a celor private, la care se adaugă disciplinele fundamentale de suport, oferind astfel o experiență educațională integrată prin consolidarea competențelor generale și a celor profesionale.

Evoluția constantă a organizațiilor publice din România și necesitatea alinierii acestora la standardele și cerințele Uniunii Europene impune modificarea stilului de management practicat, stabilirea clară a scopului și obiectivelor organizațiilor, aplicarea principiilor de eficacitate, eficiență și economicitate în utilizarea fondurilor publice, gestionarea eficientă a riscurilor, prevenirea fraudelor și optimizarea proceselor interne.

Pentru realizarea acestor deziderate, în anul 2005 a fost creat cadrul legislativ necesar (OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial), acesta stabilind *25 de standarde de control intern a căror implementare în organizațiile publice este obligatorie*, conducătorii de instituții fiind direct responsabili în acest sens.

Necesitatea îmbunătățirii gestiunii finanțelor publice, pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor guvernamentale, în condiții de transparență, eficiență și eficacitate, este un scop important al activității entităților din sectorul public. În acest sens, după obținerea statutului de membru al Uniunii Europene, România a elaborat și aplicat o strategie pentru dezvoltarea controlului financiar public intern (CFPI), în concordanță cu standardele și practicile comunitare, a cărei implementare s-a desfășurat în conformitate cu angajamentele asumate în procesul de negociere.

Din acest punct de vedere, necesitatea unui program de studii pentru *formarea specialiștilor în control intern/managerial* este dată de faptul că practica a dovedit că implementarea efectivă a cerințelor acestor standarde este greoaie, fiind întâmpinate dificultăți atât în înțelegerea cerințelor, cât și în realizarea procedurilor și documentației specifice, unul din principalii factori generatori fiind lipsa unor furnizori educaționali cu abilități în acest domeniu.

Un alt considerent care, în opinia noastră, motivează organizarea unui astfel de program de studii în cadrul FEAA, este susținut de *cerințele Legii 672/2002 - Legea auditului public intern*, prin care *se impune atestarea auditorilor interni din sectorul public* de către Ministerul Finanțelor Publice, în baza îndeplinirii cerințelor unui număr de **7 competențe profesionale** deținute în diverse domenii. Confirmarea îndeplinirii acestor cerințe se va realiza prin recunoașterea competențelor profesionale dobândite de aceștia pe baza *corespondenței disciplinelor înscrise în foile matricole, aferente studiilor universitare, postuniversitare, sau în certificatele de absolvire cu recunoaștere națională*, cu domeniile din Cadrul de competențe. (H.G. nr. 1259 din 12 decembrie 2012 pentru aprobarea Normelor privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice, Secțiunea a 4-a, art. 4).

Competențele profesionale urmărite în domeniile Cadrului de competențe în vederea atestării sunt (H.G. Nr. 1259/2012, art. 20):

a) **audit intern** - competențe care asigură cunoașterea și aplicarea cadrului de reglementare, standardelor de audit intern, procedurilor și tehnicilor de audit intern în realizarea misiunilor de audit intern;

b) **managementul riscului, controlul intern și guvernanta** - competențe care asigură auditorului cunoașterea proceselor de management al riscurilor, de control și de administrare;

c) **management** - competențe care asigură auditorului cunoașterea conceptului și principiilor managementului, precum și a funcțiilor managementului;

d) **contabilitate** - competențe care asigură auditorului cunoașterea conceptelor, principiilor și tehnicilor contabile, organizarea informațiilor financiar-contabile, înregistrarea, analiza și prelucrarea informațiilor financiar-contabile, raportarea financiar-contabilă, inclusiv de încheiere a situațiilor financiare;

e) **finanțe publice** - competențe care asigură auditorului înțelegerea mediului macroeconomic, sistemelor de resurse și cheltuieli publice, procesul bugetar, finanțarea deficitelor bugetare, atribuirea, finanțarea și derularea contractelor publice;

f) **tehnologia informației** - competențe care asigură auditorului înțelegerea conceptelor de bază ale IT, utilizarea computerului, organizarea fișierelor, utilizarea aplicațiilor;

g) **drept** - competențe care asigură auditorului înțelegerea domeniului juridic.

Pentru unele dintre domeniile de competență urmărite, respectiv control intern, managementul riscurilor și guvernanta, oferta educațională din mediul universitar încă se află în stadiul adaptării și configurării în parteneriat cu instituții și organizații de profil, ceea ce duce la necesitatea furnizării unor programe educaționale noi.

De menționat este faptul că *legea impune atestarea auditorilor interni din sectorul public până în anul 2017* (6 ani de la republicarea legii), în caz contrar aceștia nemaiputând să exercite auditul public intern în instituții publice. Totodată, *angajarea pe un post de auditor public intern nu se va mai putea efectua în lipsa atestatului valabil.*

Referitor la situația actuală a implementării funcției de audit intern, conform Ministerului Finanțelor Publice, în Strategia dezvoltării controlului financiar public intern

în România pentru perioada 2014-2016 se precizează că din totalul de 11.667 entități publice existente, activitatea de audit intern a fost organizată doar la 6.805 de entități (58,33%) și s-a exercitat efectiv doar la 2.812 de entități (41,32% din totalul entităților care au organizat activitatea de audit public intern).

Considerăm că printr-o misiune asumată, *programul de studii de master Guvernanță organizațională și managementul riscurilor* se încadrează în coordonatele misiunii generale a Universității de Vest de a crea, valorifica și disemina cunoștințe prin dezvoltarea unui mediu educațional bazat pe excelență, în care primează atragerea, dezvoltarea și promovarea valorilor științifice și didactice și se promovează abordarea multidisciplinară a problemelor globale.

CONȚINUTUL PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN CADRUL PROGRAMULUI DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER *GUVERNANȚĂ ORGANIZAȚIONALĂ ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR*

Principiul calității, asumat de către Facultatea de Economie și de Administrare a Afacerilor din cadrul Universității de Vest din Timișoara, este vectorul urmărit în pregătirea acestui program de master.

Planul de învățământ propus pentru *programul de studii de master Guvernanță organizațională și managementul riscurilor* va fi conceput în conformitate cu orientările Procesului de la Bologna și cu strategia națională pe domenii, incluzând discipline obligatorii, opționale și facultative în ponderi bine gândite și necesități fundamentate pe competențele dobândite.

Acest fapt este facil de observat dacă ne raportăm la alegerea disciplinelor de studiu fundamentale pentru specializarea urmărită, propuse într-un raport care să susțină competențele domeniului:

DISCIPLINE OBLIGATORII		DEPARTAMENTUL DE FINANȚE
Anul I	Anul II	
SEMESTRUL I	SEMESTRUL III	
Teoria generală a controlului intern	Audit financiar	
Teoria generală a riscurilor	Managementul riscurilor în sectorul public	
Guvernanță corporativă	Guvernanța în sectorul public	
Managementul proceselor organizației	Audit public intern	
Engleza economică I	Control intern managerial	
SEMESTRUL II	SEMESTRUL IV	
Sisteme de control intern	Frauda	
Managementul riscurilor în organizații	Control de gestiune	
Bune practici de guvernanta.	Implementarea sistemelor de control intern	
Auditul intern al organizației	Conformitate și cultură organizațională	
Engleza economică II		
DISCIPLINE OPȚIONALE		
➤ Etica și deontologia funcției publice ➤ Sisteme adaptative și colaborative/ E-Guvernare ➤ Achiziții publice ➤ Drept administrativ ➤ Contracte publice și parteneriat public-privat ➤ Instrumente suport în procesul de luare a deciziilor ➤ Managementul investițiilor publice		

Disciplinele de studiu din planul de învățământ al programului de studii universitare de master *Guvernanță organizațională și managementul riscurilor* sunt prevăzute într-o succesiune logică și îndeplinesc următoarele cerințe:

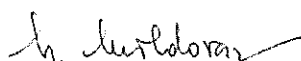
- compatibilitatea cu competențe profesionale urmărite în domeniile Cadrului de competențe în vederea atestării auditorilor interni din sectorul public;
- definirea și delimitarea precisă a competențelor generale și de specialitate pe domenii de studii universitare de master, în corelație cu competențele corespunzătoare ale studiilor universitare de licență;
- compatibilitatea cu cadrul de calificări național;

- compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din alte centre universitare/state ale Uniunii Europene și alte state ale lumii, ponderea disciplinelor fiind exprimată în credite de studii ECTS.

Practica de specialitate va deține o pondere semnificativă în generarea de abilități practice, Facultatea de Economie și de Administrare a Afacerilor susținând programe de interni în instituțiile publice și stagii de practică în cadrul instituțiilor administrațiilor publice centrale și teritoriale.

Urmărind să facă parte din oferta de studii a Facultății de Economie și de Administrare a Afacerilor, *programul de studii de master Guvernanță organizațională și managementul riscurilor* propus are în vedere obiectivul global al instituției, care are ca și mesaj performanța. Indicatorul de performanță are o semnificație sporită pentru Facultatea de Economie și de Administrare a Afacerilor din cadrul Universității de Vest din Timișoara în contextul integrării euroatlantice care intensifică competiția între instituții și presupune accelerarea schimbărilor care urmăresc competitivitatea. În particular, performanța reprezintă unul din pilonii consolidării opțiunii României pentru o economie integrată în Uniunea Europeană și de aici o reacție adecvată a mediului universitar.

**DIRECTORUL DEPARTAMENTULUI DE FINANTE
FACULTATEA DE ECONOMIE ȘI DE ADMINISTRARE A AFACERILOR**

Conf.univ. Dr. Nicoleta-Claudia MOLDOVAN